

STATUT ZRZESZENIA KASZUBSKO-POMORSKIEGO

Rozdział I Postanowienia ogólne

§ 1

1. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, zwane dalej Zrzeszeniem lub ZKP, jest stowarzyszeniem zarejestrowanym i posiada osobowość prawną.
2. Osobowość prawną mogą uzyskać także oddziały Zrzeszenia i kluby ZKP powoływane na podstawie uchwały Rady Naczelnej oraz wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

§ 2

1. Zasadniczym terenem działalności Zrzeszenia jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, a w szczególności Pomorza.
2. Dopuszcza się możliwość tworzenia komórek organizacyjnych Zrzeszenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Siedzibą władz naczelnych Zrzeszenia jest Gdańsk.

§ 3

Zrzeszenie ma prawo powoływania oddziałów, kół i klubów na zasadach określonych w dalszych postanowieniach statutu.

§ 4

Podstawową formą działalności Zrzeszenia jest społeczna praca członków.

§ 5

Zrzeszenie posługuje się pieczęciami:

1. Rada Naczelna - okrągłą z godłem Gryfa i napisem w otoku: "Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie – Rada Naczelna";
2. Zarząd Główny - okrągłą z godłem Gryfa i napisem w otoku: "Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie – Zarząd Główny";
3. Oddziały - okrągłą z godłem Gryfa i napisem w otoku: "Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie - * oddział w ..." (z podaniem miejscowości będącej siedzibą władzy oddziału). *można dodać określenia, np. Kociewski, Borowiacki, Krajeński.

Rozdział II

Cele i środki działania

§ 6

Celem Zrzeszenia jest:

1. rozbudzanie szerokiej inicjatywy dla wszechstronnego rozwoju kulturowego, społecznego i gospodarczego całego Pomorza;
2. kształtowanie demokratycznych stosunków w życiu regionu;
3. rozwijanie kaszubsko-pomorskiej myśli społecznej i politycznej;
4. kultywowanie i rozwijanie specyfiki kulturowej całego Pomorza;
5. szerzenie w społeczeństwie (szczególnie wśród młodzieży) znajomości tradycji kaszubsko-pomorskich;
6. dbałość o zachowanie walorów środowiska naturalnego.

§ 7

Do osiągnięcia powyższych celów Zrzeszenie dążyć będzie przez:

1. pielęgnowanie i rozwijanie języka kaszubskiego oraz dialektów pomorskich;
2. wskazywanie potrzeb z zakresu gospodarki, oświaty i kultury oraz życia społecznego, opracowywanie odpowiednich wniosków i opinii;
3. prowadzenie działalności związanej z tworzeniem i popularyzacją wartości regionalnych;
4. inicjowanie i prowadzenie różnorodnej działalności gospodarczej i pozagospodarczej;
5. inicjowanie i organizowanie konferencji, seminariów, szkoleń i obozów;
6. prowadzenie działalności klubowej;
7. udzielanie członkom porad i pomocy;
8. współdziałanie z innymi organizacjami i instytucjami w kraju i poza krajem;
9. rozwijanie kontaktów z emigracją kaszubsko-pomorską;
10. prowadzenie instytucji oświatowo-wychowawczych i kulturalnych oraz instytucji działających w zakresie ochrony środowiska, turystyki i krajoznawstwa.

§ 8

Materialne środki na prowadzenie działalności Zrzeszenie czerpie z:

1. wpisowego i składek członkowskich;
2. darów, zapisów i fundacji;
3. dochodów z działalności gospodarczej, oświatowej i kulturalnej;
4. dotacji.

§ 9

1. Zrzeszenie może prowadzić działalność gospodarczą w rozmiarach służących realizacji jego celów statutowych na zasadach określonych w odrębnych przepisach oraz uchwałach Rady Naczelnej. Dochód z działalności gospodarczej

jest przeznaczony na realizację celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między członków.

2. Zrzeszenie prowadzi nieodpłatną działalność pożytku publicznego oraz:
 - a) działalność wspomagającą rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
 - b) działalność wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
 - c) wspieranie nauki, oświaty i wychowania;
 - d) wspieranie krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży;
 - e) popularyzowanie sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji;
 - f) upowszechnianie kultury fizycznej i sportu;
 - g) promocję ekologii oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
 - h) upowszechnianie i ochronę wolności, praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
 - i) wspieranie działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie kontaktów i współpracy pomiędzy społeczeństwami;
 - j) pomoc społeczną, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób.

Rozdział III

Członkowie, ich prawa i obowiązki

§ 10

Członkowie Zrzeszenia dzielą się na:

1. zwyczajnych;
2. wspierających;
3. honorowych.

§ 11

1. Członkami zwyczajnymi mogą być obywatele Polski, a także innych państw, którzy pragną wnieść swój wkład pracy społecznej w urzeczywistnianie celów Zrzeszenia i złożą pisemną deklarację o przystąpieniu do Zrzeszenia.
2. Członków przyjmuje Zarząd Główny na podstawie deklaracji potwierdzonej przez dwóch członków wprowadzających oraz wniosku Zarządu Oddziału.

§ 12

1. Małoletni powyżej lat 13 mogą być przyjmowani w poczet członków zwyczajnych Zrzeszenia za zgodą ich rodziców lub przedstawicieli ustawowych.
2. Małoletnim członkom nie przysługuje czynne ani bierne prawo wyborcze do władz Zrzeszenia.
3. Ograniczenie biernego i czynnego prawa wyborczego nie dotyczy wyboru do władz komórek organizacyjnych skupiających wyłącznie członków małoletnich.

§ 13

Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna lub prawna.

§ 14

1. Członkiem honorowym może zostać osoba szczególnie zasłużona w urzeczywistnianiu celów Zrzeszenia.
2. Nadanie godności członka honorowego następuje na podstawie uchwały Zjazdu Delegatów Zrzeszenia.

§ 15

1. Członkowie zwyczajni i honorowi mają prawo:
 - a) uczestnictwa w działalności Zrzeszenia,
 - b) korzystania z pomocy Zrzeszenia,
 - c) zgłaszania wniosków dotyczących działalności Zrzeszenia,
 - d) czynnego i biernego wyboru do władz Zrzeszenia z ograniczeniem, o którym mowa w §12 p.2 i 3.
2. Członkom wspierającym przysługują uprawnienia wymienione w ust. 1 p.2 i 3.

§ 16

Członkowie są zobowiązani:

- a) czynnie uczestniczyć w realizacji celów Zrzeszenia,
- b) przestrzegać postanowień statutu, regulaminów i uchwał władz Zrzeszenia,
- c) dbać o dobre imię i interesy Zrzeszenia.

Ponadto członkowie zwyczajni zobowiązani są:

- d) regularnie płacić składki członkowskie.

§ 17

Członkostwo wygasa wskutek:

1. wystąpienia ze Zrzeszenia zgłoszonego na piśmie,
2. skreślenia z listy członków z powodu nieopłacenia składki członkowskiej przez okres co najmniej dwóch lat,
3. wykluczenia prawomocnym orzeczeniem Sądu Koleżeńskiego lub uchwałą Rady Naczelnej.

Rozdział IV

Władze Zrzeszenia

§ 18

Władzami naczelnymi Zrzeszenia są:

1. Zjazd Delegatów Zrzeszenia,
2. Rada Naczelna,
3. Zarząd Główny,
4. Główna Komisja Rewizyjna,
5. Sąd Koleżeński.

§ 19

Władzami oddziału są:

1. Walne Zebranie Członków,
2. Zarząd Oddziału,
3. Komisja Rewizyjna Oddziału.

§ 20

1. Kadencja władz Zrzeszenia trwa trzy lata. Wybory odbywają się w głosowaniu tajnym.
2. W przypadku zwolnienia się miejsca członka władzy kolegalnej Zrzeszenia - z wyłączeniem Zarządu Głównego - w trakcie kadencji, władzy tej przysługuje prawo kooptacji spośród członków Zrzeszenia, jednakże liczba członków dokooptowanych nie może przekroczyć 1/3 ogólnej liczby pochodzących z wyboru.
3. Prezes Zrzeszenia i prezesi oddziałów mogą pełnić swoje funkcje nie dłużej niż 2 kolejne kadencje.

A. Zjazd Delegatów Zrzeszenia

§ 21

1. Zjazd Delegatów Zrzeszenia jest najwyższą władzą Zrzeszenia.
2. Zjazd Delegatów może być zwyczajny lub nadzwyczajny.

§ 22

1. Zwyczajny Zjazd Delegatów Zrzeszenia zwołuje Rada Naczelna raz na trzy lata. Zawiadomienie delegatów o terminie i miejscu Zjazdu Delegatów wraz z proponowanym porządkiem obrad wysyła Zarząd Główny co najmniej na 3 tygodnie przed terminem Zjazdu. Ponadto Zarząd Główny zobowiązany jest przesłać delegatom sprawozdanie Rady Naczelnej.
2. Nadzwyczajny Zjazd Delegatów Zrzeszenia zwołuje Rada Naczelna:
 - a) z własnej inicjatywy,
 - b) na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej,

- c) na wniosek co najmniej 1/6 oddziałów, które na Walnych Zebraniach Członków podjęły uchwały w tym przedmiocie,
 - d) na wniosek co najmniej 1/6 liczby członków Zrzeszenia.
3. Rada Naczelna zobowiązana jest zwołać nadzwyczajny Zjazd Delegatów w terminie 3 miesięcy od daty wpłynięcia wniosku, o którym mowa w ust.2 p.2, 3,4.
 4. W przypadku niedotrzymania terminu określonego w ustępie 3. nadzwyczajny Zjazd Delegatów zwoła Główna Komisja Rewizyjna w możliwie najszybszym terminie.

§ 23

Udział w zwyczajnym Zjeździe Delegatów biorą:

- a) z głosem decydującym - delegaci wybrani na Walnych Zebraniach Członków oddziałów, w liczbie ustalonej przez Radę Naczelną proporcjonalnie do liczby członków,
- b) z głosem doradczym - członkowie dotychczasowych władz naczelnych Zrzeszenia oraz zaproszeni goście.

§ 24

1. Mandaty delegatów zachowują ważność do chwili wyboru delegatów na następny zwyczajny Zjazd.
2. Walne Zebranie Członków oddziału może pozbawić delegata mandatu i w jego miejsce powołać innego delegata.
3. O zmianach w składzie delegatów Zarząd Oddziału niezwłocznie powiadomi Radę Naczelną Zrzeszenia.

§ 25

Udział w nadzwyczajnym Zjeździe Delegatów Zrzeszenia biorą delegaci posiadający ważne mandaty.

§ 26

Zjazd Delegatów Zrzeszenia jest prawomocny w obecności co najmniej połowy delegatów. Uchwały Zjazdu podejmuje się zwykłą większością głosów z wyjątkiem uchwał dotyczących zmiany statutu oraz rozwiązania Zrzeszenia, które wymagają dla swej ważności co najmniej 2/3 głosów obecnych delegatów.

§ 27

Do właściwości Zjazdu Delegatów Zrzeszenia należy:

1. uchwalanie programu działania Zrzeszenia,
2. uchwalanie statutu i jego zmian,
3. wybór, w głosowaniu tajnym, spośród delegatów prezesa Zrzeszenia, Rady Naczelnej, Głównej Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego,
4. rozpatrywanie sprawozdań Rady Naczelnej, Głównej Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego,

5. udzielanie, na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej, absolutorium Radzie Naczelnej oraz prezesowi Zrzeszenia,
6. rozpatrywanie wniosków władz naczelnych Zrzeszenia, Zarządów Oddziałów i delegatów,
7. zatwierdzanie regulaminu obrad Zjazdu Delegatów Zrzeszenia,
8. uchylanie uchwał Rady Naczelnej, Głównej Komisji Rewizyjnej oraz Sądu Koleżeńskiego sprzecznych z prawem, postanowieniami statutu lub interesem Zrzeszenia,
9. rozstrzyganie odwołań od orzeczeń Sądu Koleżeńskiego,
10. podejmowanie uchwał w innych sprawach, które wymagają decyzji Zjazdu Delegatów Zrzeszenia.

B. Rada Naczelna

§ 28

1. W skład Rady Naczelnej wchodzi: prezes Zrzeszenia oraz inni członkowie wybrani przez Zjazd w liczbie co najmniej 50 osób.
2. Liczbę członków Rady Naczelnej każdorazowo określa Zjazd.
3. Pracami Rady Naczelnej kieruje prezes Zrzeszenia.

§ 29

Do zakresu działania Rady Naczelnej należy:

1. określanie kierunków działania Zrzeszenia w okresie między Zjazdami Delegatów Zrzeszenia,
2. realizacja wytycznych i uchwał Zjazdu Delegatów Zrzeszenia,
3. uchwalanie planów pracy Rady Naczelnej oraz zatwierdzanie rocznych planów działania i planów finansowych Zarządu Głównego,
4. powoływanie zespołów problemowych,
5. podejmowanie uchwał w sprawie zbycia lub nabycia nieruchomości, zbycia lub nabycia udziału w spółkach prawa handlowego oraz udziału Zrzeszenia w innych organizacjach gospodarczych i niegospodarczych,
6. wybór, na wniosek prezesa Zrzeszenia, członków Zarządu Głównego,
7. zatwierdzanie corocznego sprawozdania Zarządu Głównego i udzielanie mu, na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej, absolutorium,
8. powoływanie i rozwiązywanie oddziałów, instytucji oświatowo-wychowawczych i kulturalnych oraz instytucji działających w zakresie ochrony środowiska, turystyki i krajoznawstwa,
9. uchylanie uchwał Walnych Zebrań Członków oddziałów i klubów, niezgodnych z obowiązującymi przepisami, postanowieniami statutu lub uchwałami władz Zrzeszenia,
10. zwoływanie zwyczajnych i nadzwyczajnych Zjazdów Delegatów Zrzeszenia,
11. ustalanie zasad wyboru delegatów na Zjazd Delegatów Zrzeszenia,

12. rozpatrywanie wniosków przedstawionych przez Główną Komisję Rewizyjną Zarządu Oddziałów i klubów powołanych przez Radę Naczelną oraz zespoły problemowe,
13. rozpatrywanie spraw przedstawionych przez Zarząd Główny,
14. ustalanie minimalnej wysokości składek członkowskich,
15. powoływanie i odwoływanie członków kolegiów redakcyjnych naczelnych organów prasowych Zrzeszenia oraz innych kolegialnych jednostek celowych ZKP,
16. powoływanie i odwoływanie dyrektora biura Zarządu Głównego,
17. podejmowanie uchwał o wykluczenia członka Zrzeszenia rażąco naruszającego statut lub ważny interes Zrzeszenia,
18. zawieszanie w czynnościach zarządów oddziałów i klubów w przypadku stwierdzenia sprzeczności działań tych organów z prawem, statutem lub interesem Zrzeszenia.

§ 30

1. Rada Naczelna działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.
 2. Zebrania Rady Naczelnej odbywają się nie rzadziej niż raz na cztery miesiące i są zwoływane przez Zarząd Główny.
2. W zebraniach Rady Naczelnej uczestniczą członkowie Rady Naczelnej oraz z głosem doradczym członkowie innych władz naczelnych Zrzeszenia, prezesi oddziałów i klubów.

§ 31

1. Uchwały Rady Naczelnej zapadają zwykłą większością głosów.
2. Uchwały Rady Naczelnej zwołanej w pierwszym terminie są prawomocne przy obecności co najmniej połowy członków, w drugim terminie - przy obecności co najmniej 1/3 członków Rady Naczelnej obecnych na zebraniu.

C. Zarząd Główny

§ 32

1. Zarząd Główny składa się z:
 - a) prezesa Zrzeszenia wybranego przez Zjazd Delegatów,
 - b) od 7 do 15 członków wybranych przez Radę Naczelną na wniosek prezesa, w tym od 2 do 4 wiceprezesów Zrzeszenia, sekretarza Zrzeszenia i skarbnika Zrzeszenia.
2. Wybór następuje bezwzględną większością głosów oddanych.

§ 33

1. Zarząd Główny kieruje bieżącą działalnością Zrzeszenia i reprezentuje je na zewnątrz.

2. Do składania oświadczeń w imieniu Zrzeszenia wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu Głównego, w tym prezesa lub wiceprezesa.
3. W celu obsługi działalności gospodarczej i administracyjnej ustanawia się Biuro Zarządu Głównego, na czele którego stoi dyrektor biura.
4. Do składania oświadczeń w imieniu Zrzeszenia wiążących się z zaciąganiem zobowiązań majątkowych wymagane jest współdziałanie dyrektora biura i prezesa Zrzeszenia albo wiceprezesa, sekretarza bądź skarbnika Zrzeszenia.
5. Zasady działania dyrektora Biura Zarządu Głównego określi regulamin uchwalony przez Radę Naczelną Zrzeszenia.

§ 34

Do zakresu działania Zarządu Głównego należą wszystkie sprawy niezastrzeżone wyraźnie do kompetencji innych organów, a w szczególności:

1. realizacja uchwał Zjazdu Delegatów oraz Rady Naczelnej,
2. opracowanie projektów planów pracy i budżetu Zrzeszenia,
3. zarządzanie majątkiem Zrzeszenia oraz podejmowanie decyzji w sprawach majątkowych z uwzględnieniem postanowień § 29 pkt 5 statutu,
4. nadzorowanie działalności gospodarczej,
5. przyjmowanie i zwalnianie pracowników Zarządu Głównego,
6. powoływanie i odwoływanie redaktorów naczelnych organów prasowych Zrzeszenia i dyrektorów innych jednostek organizacyjnych, których powołanie wiąże się z zatrudnieniem ich przez Zarząd Główny,
7. powoływanie zespołów roboczych do wykonania określonych zadań oraz współdziałanie z zespołami problemowymi Rady Naczelnej powołanymi na podstawie § 29 ust. 4,
8. zwoływanie zebrań Rady Naczelnej,
9. przyjmowanie członków Zrzeszenia oraz skreślanie z listy członków w przypadkach przewidzianych w § 17,
10. inicjowanie i prowadzenie innych spraw wynikających z postanowień niniejszego statutu.

§ 35

1. Pracami Zarządu Głównego kieruje prezes Zrzeszenia.
2. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się w miarę potrzeb, nie mniej niż 10 razy w roku.
3. Zarząd Główny działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu zatwierdzonego przez Radę Naczelną.
4. W zebraniach Zarządu Głównego uczestniczyć mogą, z głosem doradczym, zaproszeni goście oraz przewodniczący GKR i prezesi klubów powołanych przez Radę Naczelną.

§ 36

Uchwały Zarządu Głównego są prawomocne przy obecności przynajmniej połowy członków, w tym prezesa lub jednego z wiceprezesów. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów.

§ 37

Zarząd Główny w przypadku nieuzyskania absolutorium zostaje odwołany.

§ 38

1. W wypadku prowadzenia przez Zrzeszenie działalności gospodarczej Zarząd Główny powołuje w celu zarządzania nią Zarząd Wykonawczy liczący od jednego do dwóch członków.
2. Zarząd Główny uprawniony jest do uchylania decyzji Zarządu Wykonawczego.
3. Zarząd Główny zatwierdza regulamin działania Zarządu Wykonawczego.
4. Członkom Zarządu Wykonawczego przysługuje prawo do używania tytułów dyrektora i zastępcy dyrektora.
5. Funkcję członka Zarządu Wykonawczego można łączyć z funkcją dyrektora Biura Zarządu Głównego.

§ 39

Rada Naczelna może zawiesić w czynnościach prezesa Zrzeszenia w przypadkach, gdy stał się on niezdolny do pełnienia swoich funkcji albo gdy jego działanie rażąco narusza statut, dobre imię lub ważny interes Zrzeszenia. W takim przypadku Rada Naczelna w terminie dwóch miesięcy zwołuje nadzwyczajny Zjazd Delegatów w celu wyboru prezesa.

D. Główna Komisja Rewizyjna

§ 40

1. Główna Komisja Rewizyjna jest najwyższym organem kontrolnym Zrzeszenia i działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.
2. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej nie mogą:
 - a) być członkami Rady Naczelnej, Zarządu Głównego lub Zarządu Wykonawczego ani pozostawać z nimi w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia,
 - b) być skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej,
 - c) otrzymać z tytułu pełnienia funkcji w Głównej Komisji Rewizyjnej wynagrodzenia.

§ 41

1. Główna Komisja Rewizyjna składa się z co najmniej 9 członków i ze swego składu wybiera przewodniczącego, zastępcę, sekretarza oraz rzecznika dyscyplinarnego.
2. Liczbę członków Komisji każdorazowo określa Zjazd Delegatów.

§ 42

Do zakresu działania Głównej Komisji Rewizyjnej należy:

1. kontrola działalności programowej i organizacyjnej Zrzeszenia,
2. kontrola gospodarki finansowej i majątkowej Zrzeszenia,
3. sprawowanie nadzoru nad działalnością Komisji Rewizyjnych Oddziałów i Klubów Zrzeszenia,
4. zwoływanie nadzwyczajnych Zjazdów Delegatów w sytuacji przewidzianej w § 22 ust. 4,
5. uczestniczenie z głosem doradczym w zebraniach Rady Naczelnej i Zarządu Głównego,
6. składanie Zjazdowi Delegatów sprawozdania i wniosków o udzielenie absolutorium Radzie Naczelnej oraz prezesowi Zrzeszenia,
7. opiniowanie rocznych sprawozdań Zarządu Głównego i wnioskowanie o udzieleniu mu absolutorium,
8. występowanie z wnioskiem o uchylenie uchwały innego organu Zrzeszenia,
9. kierowanie za pośrednictwem rzecznika dyscyplinarnego wniosków do Sądu Koleżeńskiego w przypadku podjęcia przez członka Zrzeszenia działań, o których mowa w § 45 ust. 1-4.

§ 43

Rzecznik dyscyplinarny działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez Główną Komisję Rewizyjną.

E. Sąd Koleżeński

§ 44

Sąd Koleżeński składa się z co najmniej pięciu członków i wybiera ze swego składu przewodniczącego, zastępcę i sekretarza.

§ 45

Do zakresu działania Sądu Koleżeńskiego należy rozpatrywanie i rozstrzyganie spraw członków dotyczących:

- a) działań sprzecznych ze statutem, regulaminami i uchwałami władz Zrzeszenia,
- b) naruszanie zasad współżycia społecznego,
- c) postępowania godzącego w dobre imię i interes Zrzeszenia,
- d) sporów indywidualnych powstałych na tle działalności w Zrzeszeniu.

§ 46

1. Sąd Koleżeński może orzekać następujące kary:
 - a) upomnienie,
 - b) zawieszenie w prawach członka Zrzeszenia na okres od trzech miesięcy do dwóch lat,

- c) wykluczenie ze Zrzeszenia.
- 2. Od orzeczeń Sądu Koleżeńskiego służy prawo odwołania się do Zjazdu Delegatów Zrzeszenia, najpóźniej 21 dni przed terminem Zjazdu - za pośrednictwem Rady Naczelnej.

§ 47

Zasady postępowania przed Sądem Koleżeńskim oraz tryb odwołań od jego orzeczeń ustala regulamin przez niego ustalony.

Rozdział V Oddziały, koła i kluby

A. Oddziały

§ 48

1. Zrzeszenie ma prawo zakładania oddziałów jako organizacyjnych jednostek powołanych do praktycznej realizacji celów Zrzeszenia na określonym terenie.
2. Oddział posiadający osobowość prawną występuje w obrocie prawnym wyłącznie we własnym imieniu i na własny rachunek.
3. W przypadku zaprzestania działalności przez oddział Rada Naczelna może na wniosek Zarządu Głównego, poparty przez Główną Komisję Rewizyjną, podjąć decyzję o jego rozwiązaniu oraz dalszej przynależności jego członków w strukturach Zrzeszenia.
4. W przypadku rozwiązania oddziału posiadającego osobowość prawną Rada Naczelna postanawia o przeznaczeniu jego majątku i powołuje likwidatora;
5. oraz:
 - a) Oddział może prowadzić działalność gospodarczą z uwzględnieniem § 9 ust.1,
 - b) W wypadku prowadzenia przez oddział działalności gospodarczej Zarząd Oddziału, który sprawuje nad nią nadzór, powołuje w celu zarządzania działalnością gospodarczą Zarząd Wykonawczy Oddziału liczący od jednego do dwóch członków,
 - c) Zarząd Oddziału uprawniony jest do uchylania decyzji Zarządu Wykonawczego Oddziału,
 - d) Zarząd Oddziału zatwierdza regulamin działania Zarządu Wykonawczego Oddziału.

§ 49

1. Walne Zebranie Członków jest najwyższą władzą oddziałów Zrzeszenia.
2. Walne Zebranie może być zwyczajne lub nadzwyczajne

§ 50

W Walnym Zebraniu Członków biorą udział członkowie danego oddziału - z głosem decydującym oraz zaproszeni goście z głosem doradczym.

§ 51

Walne Zebranie Członków władne jest do podejmowania uchwał przy obecności co najmniej połowy osób uprawnionych do wzięcia udziału w zebraniu - w pierwszym terminie zebrania oraz bez względu na liczbę obecnych na zebraniu w drugim terminie.

§ 52

1. Walne Zebrania Członków zwoływane są przez Zarząd Oddziału corocznie, w tym Walne Zebrania Sprawozdawczo-Wyborcze raz na 3 lata.
2. O terminie Walnego Zebrania wraz z proponowanym porządkiem obrad Zarząd Oddziału zawiadamia członków na dwa tygodnie przed terminem zebrania.

§ 53

Do kompetencji Walnego Zebrania Członków Oddziału należy:

- a) uchwalanie wytycznych programowych do działalności Zarządu Oddziału i Komisji Rewizyjnej Oddziału,
- b) rozpatrywanie sprawozdań z działalności Zarządu Oddziału i Komisji Rewizyjnej Oddziału,
- c) udzielanie absolutorium Zarządowi Oddziału na wniosek Komisji Rewizyjnej,
- d) wybór Zarządu Oddziału w składzie prezes, 1 lub 2 wiceprezesów, sekretarz, skarbnik i od 1 do 7 członków. Prezes może być wybrany oddzielnie,
- e) wybór Komisji Rewizyjnej składającej się z przewodniczącego, jego zastępcy i 1-3 członków,
- f) wybór delegatów na Zjazd Delegatów Zrzeszenia,
- g) ustalanie wysokości składek członkowskich przy uwzględnieniu § 29 ust.14.

§ 54

1. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków zwoływane jest:
 - a) na żądanie Rady Naczelnej,
 - b) z inicjatywy Zarządu Oddziału,
 - c) na żądanie Komisji Rewizyjnej Oddziału,
 - d) na pisemny wniosek co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków zrzeszonych w oddziale.
2. Zarząd Oddziału zwołuje nadzwyczajne Walne Zebranie Członków w terminie 1 miesiąca od dnia otrzymania żądania /wniosku/.

§ 55

1. Do zakresu działania Zarządu Oddziału należy:
 - a) realizowanie uchwał Walnego Zebrania Członków oraz uchwał i wytycznych władz naczelných Zrzeszenia,

- b) uchwalanie i realizacja planów działalności oddziału oraz przedkładanie na Walnym Zebraniu Członków sprawozdań z ich wykonania,
 - c) podejmowanie decyzji w sprawach majątkowych w zakresie udzielonych kompetencji przez Radę Naczelną,
 - d) zwoływanie Walnych Zebrań Członków,
 - e) przedkładanie do Zarządu Głównego Zrzeszenia wniosków dotyczących członkostwa i skreślenia z listy członków, powoływanie kół terenowych i klubów tematycznych działających na obszarze funkcjonowania oddziału,
 - f) podejmowanie uchwał w sprawach niezastrzeżonych do zakresu uprawnień innych władz Zrzeszenia,
 - g) przyjmowanie i zwalnianie pracowników oddziałów.
2. Do składania oświadczeń w imieniu oddziału posiadającego osobowość prawną wymagana jest współdziałanie dwóch członków Zarządu Oddziału, w tym prezesa lub wiceprezesa.

§ 56

1. Zebrania Zarządu Oddziału odbywają się co najmniej raz na kwartał. Uchwały Zarządu Oddziału są prawomocne przy obecności przynajmniej połowy członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów.
2. W zebraniach Zarządu Oddziału, posiadającego koła lub kluby, mogą uczestniczyć z głosem doradczym przewodniczący tych jednostek organizacyjnych.

§ 57

1. Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej Oddziału należy:
 - a) kontrola całokształtu działalności, a w szczególności gospodarki oddziału,
 - b) kontrola opłacania składek członkowskich,
 - c) składanie sprawozdania na Walnym Zebraniu Członków wraz z oceną działalności i wnioskami dotyczącymi udzielenia absolutorium ustępującemu Zarządowi Oddziału,
 - d) przedstawianie Zarządowi Oddziału wniosków w sprawie działalności oddziału,
 - e) zwoływania nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków w przypadku, gdy Zarząd Oddziału nie dotrzyma terminu określonego w § 54 ust. 2.

§ 58

Członkowie Komisji Rewizyjnej Oddziału nie mogą:

- a) być członkiem Zarządu Oddziału ani pozostawać z nimi w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia,
- b) być skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej,
- c) otrzymywać z tytułu pełnienia funkcji w Komisji Rewizyjnej Oddziału wynagrodzenia.

§ 59

Oddziały mają prawo łączyć się w związki dla realizacji celów statutowych, na zasadach określonych przez Radę Naczelną.

B. Koła

§ 60

1. Zarząd Oddziału ma prawo zakładania i rozwiązywania kół jako jednostek organizacyjnych, powołanych w ramach poszczególnych oddziałów do praktycznej realizacji celów Zrzeszenia na określonym terenie w obszarze działania danego oddziału.
2. Koła działają na podstawie nadanego przez Zarząd Oddziału regulaminu.
3. Na czele koła stoi przewodniczący koła organizujący, w porozumieniu z Zarządem Oddziału, jego pracę.

§ 61

1. Koła Zrzeszenia nie mogą posiadać osobowości prawnej.
2. Członek Zrzeszenia może należeć tylko do jednego koła w oddziale Zrzeszenia. .

C. Kluby

§ 62

1. Rada Naczelna i Zarządy Oddziałów mogą powoływać kluby tematyczne jako ich wewnętrzne jednostki do współdziałania w zakresie realizacji celów statutowych Zrzeszenia.
2. Kluby działają zgodnie z regulaminami zatwierdzonymi przez Radę Naczelną lub Oddziały.
3. Pracę klubu organizuje jego zarząd na czele z prezesem klubu.

§ 63

1. Kluby powołane przez Zarządy Oddziałów nie mogą posiadać osobnej osobowości prawnej
2. Członkiem klubu może być osoba spoza grona członków zwyczajnych Zrzeszenia. Przyjęcie członkostwa danego klubu jest jednocześnie przyjęciem statusu członka wspierającego Zrzeszenia.

Rozdział VI

Majątek Zrzeszenia

§ 64

Majątek Zrzeszenia stanowią nieruchomości, ruchomości i fundusze.

§ 65

1. Zrzeszenie nie może udzielać pożyczek lub zabezpieczać zobowiązań własnym majątkiem w stosunku do jego członków, wolontariuszy lub pracowników oraz osób, z którymi pracownicy pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej "osobami bliskimi".
2. Zrzeszenie nie może przekazywać swego majątku na rzecz swoich członków, wolontariuszy lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach.
3. Majątek Zrzeszenia nie może być wykorzystany na rzecz członków, wolontariuszy lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba, że to wykorzystanie bezpośrednio wynika ze statutowego celu Zrzeszenia.
4. Zrzeszenie nie może dokonywać zakupów na szczególnych zasadach towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie Zrzeszenia lub pracownicy oraz ich osoby bliskie, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Rozdział VII

Tryb dokonywania zmian w statucie i rozwiązania Zrzeszenia

§ 66

1. Zmiana statutu i rozwiązanie Zrzeszenia wymagają uchwały Zjazdu Delegatów Zrzeszenia, podjętej większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej 1/2 ogólnej liczby osób uprawnionych do głosowania.
2. W razie podjęcia przez Zjazd Delegatów uchwały o rozwiązaniu Zrzeszenia w uchwale tej nastąpi również postanowienie o przeznaczeniu majątku Zrzeszenia i powołaniu Komisji Likwidacyjnej.

§ 67

Statut wchodzi w życie w dniu zarejestrowania go przez organ rejestrowy.